
SENSORISCH ONDERZOEK: EEN SAMENVATTING

INHOUD

INHOUD	1
INLEIDING	4
Wat is sensorisch onderzoek?	4
Waarom sensorisch onderzoek?	5
Probleemstelling en soorten sensorisch onderzoek	5
Proefomstandigheden	7
Factoren die de test kunnen beïnvloeden	7
Proefomgeving en tijdstip	8
Proefpersoon	8
Staalvoorbereiding en -aanbieding	9
AFFECTIEF SENSORISCH ONDERZOEK	11
Panels voor affectief onderzoek: Consumentenpanels	11
Algemeen	11
<i>Selectie en training van panelleden</i>	12
Pre-recrutering: Vaste panels	13
Algemeen	13
Onderzoekslocaties	13
On the spot recruitment	13
Algemeen	13
Onderzoekslocaties	14
Interne panels.....	15
Algemeen	15
Testen voor affectief onderzoek: Acceptatietesten en Voorkeurstesten	15
Bepaling van relevante producteigenschappen (descriptoren)	15
Soorten Schalen.....	16
<i>Nominale categorieschaal</i>	16
<i>Ordinale categorieschaal</i>	17
<i>Lijnschaal</i>	18
<i>Rapportcijfer</i>	18
<i>Rangordening</i>	19
Verwerking en interpretatie van de resultaten	19

ANALYTISCH SENSORISCH ONDERZOEK	21
Panels voor analytisch onderzoek: Getrainde panels	21
Algemeen	21
De opstart van een getraind panel door de pannel leider	21
Recrutering van panelleden	22
Selectie van panelleden	22
<i>Eerste selectie .....</i>	22
<i>Basissmakentest.....</i>	23
<i>Discriminatief vermogen: Rangordetest .....</i>	24
<i>Geurherkenningstest.....</i>	24
<i>Woordenschat, communicatie .....</i>	24
<i>Uiteindelijke selectie .....</i>	25
Training van panelleden.....	25
Monitoring.....	25
Testen voor analytisch onderzoek: Verschiltesten en Beschrijvende testen	26
Verschiltesten	26
<i>Driehoekstest of triangeltest.....</i>	26
<i>2/5 test.....</i>	27
<i>Duo-triotest.....</i>	28
<i>A/niet A test .....</i>	28
<i>Eenvoudige verschiltest.....</i>	29
<i>Paarsgewijze vergelijking.....</i>	29
<i>Rangordetest.....</i>	30
<i>Dataverwerking van verschiltesten: Opmerkingen .....</i>	31
Beschrijvende testen	31
<i>Scoringsmethodes: gebruik van schalen .....</i>	31
<i>Opstellen van sensorische profielen.....</i>	32
BRONNEN	35
BIJLAGEN	36
Bijlage 1: Friedman test en LSD	36
Friedman test	36
LSD (least significant difference) test	37
Bijlage 2: T-test en ANOVA variantie-analyse	38
Student T-test	38
Variantieanalyse - ANOVA	40
Bijlage 3: Binomiaaltoets met $\pi=0.33$.....	41

Bijlage 4: Binomiaaltoets met $\pi=0.1$	42
Bijlage 5: Binomiaaltoets met $\pi=0.5$	43
Bijlage 6: χ^2 -toets met continuïteitscorrectie	44